

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Opvolging aan aanbevelingen rekenkamerrapport armoede

Collegedatum: 2 december 2025

Kernboodschap

In maart 2025 heeft de gemeenteraad het rekenkamerrapport 'Effectiviteit armoedebelief Gemeente Wijchen' behandeld. Naar aanleiding hiervan heeft de raad het college opdracht gegeven een integraal plan te maken om de aanbevelingen uit het rapport uit te voeren.

Wijchen heeft een ruim armoedebelief met een breed pallet aan armoederegelingen en voorzieningen. Ons bereik is hoog. We zijn ook trots op de samenwerking met onze maatschappelijke partners en de inzet van vele vrijwilligers. Dit houden we vast. Tegelijk zien we ook mogelijkheden voor het versterken van onze inzet. In het integraal plan hebben we acties opgenomen waarmee uitvoering wordt gegeven aan de aanbevelingen. Deze acties worden in 2026 en 2027 uitgevoerd. Sommige acties vragen mogelijk om een besluit van de raad, bijvoorbeeld als wordt afgeweken van bestaand beleid of als nieuwe financiering nodig is. Dit is nu nog niet te zeggen. Wanneer dit aan de orde is wordt aan de raad een aparte beslisnota voorgelegd.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
20-04-2023	Beleidsplan 'Geldzorgen, armoede en schulden' (105532)
17-04-2025	Beslisnota rekenkameronderzoek effectiviteit armoedebelief gemeente Wijchen

Toelichting

De hoofdvraag van het onderzoek luidde: "In hoeverre slaagt de gemeente Wijchen erin om met de armoedeaanpak de Wijchense huishoudens, en in het bijzonder kinderen, in (dreigende) armoede te bereiken en is deze aanpak effectief?". Het onderzoek heeft de volgende conclusies opgeleverd:

- het bereik van de doelgroep ligt hoog;
- het beleid ondersteunt de bestaanszekerheid van de doelgroep en biedt ze ademruimte;
- de kindregeling biedt kinderen de mogelijkheden om mee te kunnen doen op school en met sporten, maar ook
- de aantallen niet-gebruikers en hun profielen zijn niet in beeld;
- het proces van het vinden en aanvragen van hulp wordt als moeilijk ervaren door inwoners;
- de geboden hulp lost voor velen de onderliggende structurele problemen niet op en
- de raad kan onvoldoende sturen op effectiviteit.

Deze conclusies hebben geleid tot een 4-tal aanbevelingen. Dit zijn de aanbevelingen:

1. Vergroot het inzicht in het niet-bereik door zicht te krijgen op het aantal niet-gebruikers en op het profiel van niet-gebruikers van armoederegelingen.
2. Vergroot de effectiviteit door in te spelen op achterliggende oorzaken. Doe dit door consultants binnen wettelijke kaders meer flexibiliteit te bieden om maatwerk te leveren en achterliggende oorzaken aan te pakken. Bevorder daarnaast een intensievere samenwerking tussen consultants en partners om inwoners structureel en effectief te ondersteunen.
3. Ontwikkel een leer- en verbetercyclus waarbij met partners in de bestrijding van armoede en andere gemeenten kennisuitwisseling en doorontwikkeling kan plaatsvinden.
4. Geef een vervolg aan het beleidsplan "Geldzorgen, armoede en schulden".

Deze aanbevelingen hebben wij vertaald in een integraal plan om te komen tot een effectiever armoedebeleid (zie Bijlage). In dit plan komt achtereenvolgens aan de orde wat het beleidskader is waarbinnen we ons beleid uitvoeren, de lokale cijfers omtrent het armoedebeleid en een uitwerking per aanbeveling. Per aanbeveling beschrijven we wat we al doen en welke acties we gaan ondernemen om een effectiever armoedebeleid te voeren. Waar het huidige beleidskader wringt, beschouwen we de stappen als een aanzet om te komen tot verbetering van beleid dat we meenemen bij het nieuwe beleidsplan (oplevering in 2027).

Hieronder treft u de te nemen acties samengevat aan. Daarbij geven we aan wat we nu al kunnen oppakken, welke acties aan de raad gaan worden voorgelegd en wat we meenemen bij het schrijven van het nieuwe beleidsplan Armoede.

Acties	Wat	Wanneer
Brede benadering bestaanszekerheid	We zitten in op: • vertrouwen centraal stellen (bijv. minder bewijsstukken vragen bij langdurig bekende cliënten); • samen beslissen: door cliënten mede-eigenaar van hun plan of oplossing te maken; • nabijheid versterken: zoals werken met een avondopenstelling (voor mensen die overdag niet kunnen komen, zoals werkenden of alleenstaanden met kinderen), spreekuren in de wijk, waar de drempel lager is en het benaderen van werkgevers met informatie over onze voorzieningen; • meedenken: inwoners wijzen op andere voorzieningen waarvoor zij in aanmerking komen en hen hierin begeleiden.	Doorlopend

Leer- en verbetercyclus	Periodiek organiseren we een bijeenkomst met beleid, uitvoering en partners. We zetten in op een leerplatform waarin we met elkaar kunnen leren en onze dienstverlening verder kunnen ontwikkelen.	Doorlopend
Kennisdeling en deskundigheidsbevordering	We gaan het casuïstiekoverleg doorontwikkelen en verdiepen. We willen met elkaar (consulenten, ondersteuners en beleidsadviseurs) leren hoe we perspectieven uit de leefwereld op een goede manier kunnen verankeren in onze systemen. En we zijn betrokken bij regionale overleggen waarin andere gemeentelijke ervaringen worden besproken.	Doorlopend
Alternatief bonnetjes Kindregeling	We gaan in gesprek met Stichting Leergeld als alternatief voor de huidige Kindregeling. We leggen een beslisnota voor aan de raad. In Q2 2026 brengen we een voorstel aan de raad om de Geldterugregeling te verbeteren.	2026 Q1 en Q2
Informatievoorziening gemeenteraad	We maken met de raad een afspraak om ons te laten informeren hoe we de informatievoorziening over het armoedebeleid en de resultaten kunnen optimaliseren.	2026 Q1
Voorzieningenwijzer	We onderzoeken of de Voorzieningenwijzer bijdraagt aan het vergroten van ons bereik. Daarbij nemen we ook de kosten mee. Dit leggen we middels een beslisnota aan de raad voor.	2026 Q2
Data	We onderzoeken de meerwaarde en kwaliteit van verschillende data om het (niet)gebruik inzichtelijk te maken en om doorontwikkeling van beleid mogelijk te maken. Dit zetten we af tegen de kosten. De raad ontvangt hierover een beslisnota.	2026 Q3
1 loket	We onderzoeken of "1 loket" mogelijk is en hoe we dat in de praktijk kunnen brengen. Er zal ook worden gekeken naar de ervaringen van andere gemeenten in het land. De raad wordt hierover geïnformeerd alvorens we verdere stappen ondernemen.	2026 Q4
Eén minimabudget	Wij volgen de ontwikkelingen in andere gemeenten en op het gebied van inkomensbeleid. Als het haalbaar en	2027 Q2

	effectief blijkt, leggen we een voorstel aan de raad voor.	
Gelijke voorwaarden	We onderzoeken in hoeverre het gelijktrekken van de inkomensgrenzen en voorwaarden bij de inkomensregelingen mogelijk is en wat de financiële consequenties zijn. Het resultaat wordt met een beslisnota aan de raad aangeboden.	2027 Q2

Communicatie

De collega's en partners die betrokken zijn bij de uitvoering worden geïnformeerd over het integraal plan en de opgenomen acties. Waar acties het belang van inwoners raakt, wordt hierover met hen gecommuniceerd. Hiervoor wordt het team Communicatie ingeschakeld

Uitvoering of Vervolgstappen

- Overleg en afstemming met betrokkenen.
- Uitwerking en uitvoering acties.
- Het college nodigt de gemeenteraad uit om samen te kijken naar een wijze van rapporteren in de P&C Cyclus zodat de raad voldoende sturing en grip ervaart.